

Okul ve Mesai Saatleri İleri Alınmalı... TASARRUFA DEĞİL KARANLIĞA YOL AÇTI

Kışın da yaz saatinin kullanılmasına, enerji tasarruf sağlanacağı öngörüsüyle ilk kez 2016 sonunda geçilmişti. Uygulamadan ilk olarak 2016'nın Kasım ve Aralık ayları ardından ise 2017'nin Ocak, Şubat ve Mart ayları etkilenmişti. EMO'nun hesaplamalarına göre; söz konusu dönemde bir önceki yılın aynı aylarına göre; enerji tüketimdeki artış 7 milyar kilovat saat (kWh) düzeyinde gerçekleşmiştir.

Resmi verilerle yapılan hesaplamalarda; 2016 yılının Kasım ayında yüzde 6.66; Aralık ayında yüzde 5.97 elektrik tüketim artışı kaydedildiği ortaya konulmuştur. Aralık 2016 ve Ocak 2017'de Türkiye'nin elektrik ihtiyacının karşılanamadığı doğalgaz ve elektrik üretim krizi yaşanmıştı. Bu nedenle bu aylardaki tüketim artışları, elektrik verilemediği için baskılanmıştır. Buna rağmen elektrik tüketim artışı Ocak 2017'de de yüzde 5.75 olmuştur. Artış oranı Şubat 2017'de yüzde 6.22, Mart 2017'de ise yüzde 6.43'e ulaşmıştır.

Uygulamaya geçilmeden önceki dönemdeki artışlara bakıldığında ise örneğin Kasım 2015 artış oranı yüz-

de 1,22 iken, Aralık 2015'de ise yüzde 6,46'dır. Ocak 2016 yüzde 6,0, Şubat 2016'da yüzde 4,09, Mart 2016'de yüzde 2,81'dir. Yalnızca doğalgaz krizinin yaşandığı ve İstanbul dahil olmak üzere Marmara bölgesinde sanayi kuruluşlarına enerji verilemediği Aralık ve Ocak aylarında bir önceki yıla göre küçük de olsa daha düşük bir artış söz konusudur. Uygulamadan kaynaklanmayan bu düşüş hesaplamaya dâhil edilse bile diğer aylardaki fazladan artışlar tüketimde genel itibarıyla tasarruf sağlanmadığını ortaya koymaktadır.

Yaz Saati Oyunda Perde Kapandı

Danıştay, uygulamayı hukuka aykırı bularak, 14 Eylül 2017 tarihinde durdurmuştu. Danıştay kararında 697 sayılı Günün 24 Saate Taksimine Dair Kanun'un 2. Maddesi'nde istisna olarak başlangıç ve bitişi belirtilerek 1 saati aşmamak üzere yaz saati uygulanmasında Bakanlar Kurulu'na yetki verilmesine dikkat çekmişti. Bakanlar Kurulu kararıyla yetkinin aşılması yaz saatini kalıcılaştırdığını saptayan yargı, yürütmeyi durdurmuştur. Yargı kararının ardından Bakanlar Kurulu, 23 Ekim 2017 tarihli kararıyla, yaz saati uygulama-

sının 28 Ekim 2018 tarihinde kadar uzatılmasına karar vererek, Resmi Gazete'de yayınlamıştı. İlk bakışta, Danıştay kararına uygun olarak yalnızca yazın yaz saatinin uygulanacağı izlenimi veren bu kararın ardından konuya ilişkin yasa, 7061 sayılı torba yasayla Aralık 2017'de değiştirildi. "Bakanlar Kurulu bir saati aşmamak kaydıyla ileri saat uygulaması yapmaya yetkilidir" ibaresinin eklenerek kanun, uygulamaya uygun hale getirildi. Resmi Gazete'de 2 Ekim 2018 tarihinde yayımlanan 139 sayılı Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde ise ileri saat uygulamasının "her yıl ve yıl boyu" kıstaslarıyla uygulanacağı duyurulmuştur. Böylece kamuoyu tepkisine rağmen, Danıştay kararı da yok sayılarak, ısrarla uygulamanın kesintisiz bir biçimde sürdürülmesi sağlanmıştır.

72 Dakikalık Fark

Ülkenin en batısından yer aldığı için saat dilimi değişikliğinden en çok etkilenen illerden biri İzmir'dir. Uygulamayla ülke genelinde olduğu İzmir'de de İğdır yakınlarında geçen zaman dilimi kullanılmaya başlandı. Bu durum, İzmir'in yerel saati ile uygulanan saat arasında 72 dakikalık bir fark oluşmasına neden olmaktadır. Bu büyüklükteki zaman farkı özellikle sabah saatlerinde İzmirli vatandaşların yaşamının olumsuz etkilemektedir. İzmir'de kış aylarında mesailer ve okullar çoğunlukla gün doğumunda önce başlamaktadır. Yurttaşlar, örneğin Aralık ve Ocak aylarında 08:30'da dolaylarında gün doğumuna şahit olmaktadır. İzmir'i kelimenin tam anlamıyla "gece karanlığında" bırakan bu uygulamanın etkilerini azaltmak için İzmir Valiliği'ne ise acilen okul ve mesai saatleri ileri alma çağırısı yapıyoruz.

Elektrik Tüketim Artış Oranları (Yüzde)	Uygulama Öncesi (Kasım-Aralık 2015-Ocak, Şubat Mart 2016)	Uygulama Dönemi (Kasım-Aralık 2016-Ocak, Şubat Mart 2017)	Fark
Kasım	1,22	6,66	5,44
Aralık	6,46	5,97	-0,49
Ocak	6,00	5,75	-0,25
Şubat	4,09	6,22	2,13
Mart	2,81	6,43	3,62